

Lean – verdi, sløsing og systemet bak Toyota

Kommende episode

Hva er lean, egentlig? En gjennomgang av systemet Toyota bygde – verdi og sløsing, de sju sløsingene, de fem prinsippene, kanban og just-in-time, kaizen og PDCA – og av kritikken om nedbemanning, sårbare forsyningskjeder og arbeidspress.

HOVEDTEMAER

- Hvor lean kommer fra, og hvem som fant på ordet
- Verdi definert av kunden – og alt annet
- De sju sløsingene, i fabrikk og på kontor
- De fem prinsippene fra Lean Thinking
- Å trekke i stedet for å skyve – kanban og just-in-time
- Muda, mura og muri – de to M-ene som ofte glemmes
- Verktøykassa, og hva de japanske ordene faktisk betyr
- Kaizen og PDCA – forbedring som vane framfor prosjekt
- Kritikken – nedbemanning, sårbarhet og arbeidspress
- Hva som står seg når pynten er skrellet av

SPØRSMÅL EPISODEN BESVARER

- Hva er lean, egentlig?
- Hvor kommer lean fra, og hvem fant på ordet?
- Hva menes med verdi og sløsing i lean?
- Hvilke er de sju sløsingene?
- Hva er forskjellen på å skyve og å trekke i en produksjon?
- Hva er kanban, kaizen, jidoka og poka-yoke?
- Hva betyr muda, mura og muri?
- Hvorfor mislykkes så mange lean-innføringer?
- Er lean bare et pent ord for nedbemanning?
- Gjør just-in-time forsyningskjeden sårbar?

HOVEDPUNKTER

- Lean handler om flyt, ikke om å spare. Kostnadskutt er en bivirkning, ikke målet.
- Verdi er det kunden faktisk vil betale for. Alt annet er kandidat til å fjernes.
- Ohno regnet overproduksjon som den verste sløsing: den skjuler alle de andre.
- Å trekke framfor å skyve er den største praktiske forskjellen fra tradisjonell planlegging.
- Vestlig lean ser gjerne bare etter sløsing, og overser ujevnhet og overbelastning.
- Kaizen er mange små forbedringer i drift, ikke ett stort prosjekt.
- Lean innført som verktøy uten kulturen bak, pleier å stoppe opp etter et år.

- Just-in-time gir effektivitet og sårbarhet av nøyaktig samme grunn.

KILDER OG REFERANSER

- Taiichi Ohno – Toyota Production System: Beyond Large-Scale Production (japansk 1978, engelsk 1988)
- John Krafcik – Triumph of the Lean Production System, Sloan Management Review (1988)
- James P. Womack, Daniel T. Jones og Daniel Roos – The Machine That Changed the World (1990)
- James P. Womack og Daniel T. Jones – Lean Thinking (1996)
- Jeffrey K. Liker – The Toyota Way (2004)

AI brukes som verktøy i arbeidet med tekstene, og alt blir lest gjennom før det publiseres. Feil kan likevel forekomme.